

Fodor László

Tanulmánykötet a kisebbségi kétnyelvűségről és az azt generáló jelenlegi oktatáspolitikákról

2008 június 12–13 között a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet és a csíkszeredai EMTE Román Nyelv és Irodalom – Angol Nyelv és Irodalom Tanszékének közös szervezésében nagyszabású nemzetközi konferencia zajlott le, *Neveléspolitikai és pedagógiai gyakorlat a többnyelvűség kontextusában* fedőcím alatt. A konferencia központi célkitűzése volt egyfelől feltárni a kétnyelvű szociális kontextusban zajló oktatási gyakorlat minőségi javításának lehetőségeit, másfelől pedig megvitatni a román nyelvnek a nemzeti kisebbségek nyelvén oktató iskolákban való elsajátításának minőségfavorizáló feltételeit. A múlt év végén a konferencián elhangzott előterjesztéseket Horváth István és Tódor Erika Mária sajtó alá rendezte, és *O evaluare a politicilor de producere a bilingvismului* címmel, egy több mint 300 oldalas közös kötetben közreadta, a kolozsvári Limes kiadónál.

A szerkesztők a huszonöt szerző előadásszövegét négy nagyléptékű témakör síkján csoportosították: a) Oktatáspolitikák és két(több)nyelvűség; b) A két(több)nyelvűség szociolingvisztikai aspektusai; c) A kétnyelvű lét és a tanulásszervezés; d) Az iskola és az interkulturális nevelés. Az alábbiakban e témakörök síkján példa gyanánt csupán egy-két címre szeretném felhívni a figyelmet, jóllehet az összes munka figyelemre méltó gondolatokat, újszerű tényeket és adatokat nyújt.

Az első témakör vonatkozásában e helyen tehát egyfelől Navracscics Judit tanulmányát emelném ki, aki a két- vagy többnyelvű gyermekek kognitív előnyeinek roppant érdekfeszítő kérdését próbálta tisztázni, másfelől Mariana Norel írását, aki a román nyelv mint nem anyanyelv oktatásának igencsak izgalmas problémájára tért ki, és e téren az oktatáspolitikák, valamint a multikulturális dialógus hatásait vizsgálta.

A második témakör hét tanulmánya közül érdemesnek tartom ezennel Murvai Olga *Az európai Unió kis nyelveinek státusza* című munkáját megemlíteni, amennyiben az (nyilván európai kitekintésben) olyan érdekfeszítő kérdéseket érint, mint amilyen a globalizáció, a nyelvpolitika, a szövetségi nyelv vagy a nyelvek kapcsolata.

A harmadik témakörben található tanulmányok sorából most részint a Kiss Zsuzsanna Éva figyelemfelkeltő munkájára utalnék, hisz abban a bilingvizmusra vonatkozó oktatáspolitikák székelyföldi bevezetésének szerteágazó

kérdésére fókuszált, részint pedig Elena Buja írására, amelynek témája a romániai magyar közösségek kétnyelvűségének lingvisztikai aspektusaira vonatkozik.

A kötet utolsó, az iskola és az interkulturális nevelés témakörében található anyagok közül említésre méltónak tartom Mircea Constantin Breaz tanulmányát, amely az interkulturális és interlingvisztikai kontextusban zajló iskolai didaktikai tevékenységekre és az azokat övező retorikára vonatkozik.

Végezetül úgy vélem, kétséget kizáróan arra lehet következtetni, hogy a most bemutatott tanulmánykötet megcáfolhatatlan érdeme, hogy a bilingvizmus, illetve a bilingvizmusra nevelés, valamint az interkulturális nevelés kifejezetten bonyolult és roppant időszerű problematikájának számos, eddig kevésbé vizsgált, homályos vagy egyszersmind különböző okok miatt (legalábbis tájainkon) mellőzött vetületeinek kapcsán sok értékes, esetenként elgondolkodtató, hiteles kutatási eredményeken nyugvó, gyakorlati hasznosításra alkalmas adatokat prezentál.